



آثار باستانی و ارزش های تاریخی

قلعه اژدها پیکر در شهر لار در استان فارس

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی

انتشار: ۳ اردیبهشت ۱۳۹۱ ۴۰ دقیقه مطالعه



چکیده مقاله

قلعه اژدها پیکر قلعه اژدها پیکر در شهر لار در استان فارس قرار دارد با توجه به یافته‌های موجود، قدمت قلعه اژدها پیکر به دوره پیش از اسلام می‌رسد و تا یک قرن پیش این قلعه مسکونی بوده است. قلعه اژدها پیکر روی یک سطح مرتفع در باختر شهر شیراز قرار گرفته و طول آن ۷۰۰ و پهنای آن ۱۷۰ متر است. این قلعه از ۳ بخش دیوار سنگی محاطی، قلعه بالایی و میانی تشکیل شده است. به جز قلعه بالایی و بنای مشهور به قبر مادر نادرشاه، بقیه قسمت‌های قلعه ویران شده است. بقایای این قلعه روی تپه‌ای در شمال شهر لار نمایان است. بین



قلعه اژدها پیکر

قلعه اژدها پیکر در شهر لار در استان فارس قرار دارد با توجه به یافته‌های موجود، قدمت قلعه اژدها پیکر به دوره پیش از اسلام می‌رسد و تا یک قرن پیش این قلعه مسکونی بوده است. قلعه اژدها پیکر روی یک سطح مرتفع در باختر شهر شیراز قرار گرفته و طول آن 700 و پهنای آن 170 متر است.

این قلعه از 3 بخش دیوار سنگی محاطی، قلعه بالایی و میانی تشکیل شده است. به جز قلعه بالایی و بنای مشهور به قبر مادر نادرشاه، بقیه قسمت‌های قلعه ویران شده است. بقایای این قلعه روی تپه‌ای در شمال شهر لار نمایان است.

بین این تپه و تپه‌ای که قلعه نارین روی آن ساخته شده بوده است، دره‌ای تنگ وجود دارد که مسیر رودخانه خشکی (رودخانه فصلی) به نام رودخانه (وروند) در آن قرار دارد.

قلعه اژدها پیکر یکی از قلاع قدیمی لار است و چون به شکل اژدها می‌باشد به این نام معروف شده است.

در بالای آن کوه آثار عمارات قدیم از قبیل سرداب و مسجد و حمام و مقبره و چاه و دولا ب و آب انبار موجود است و آثار برج و بارو و قلعه و حصار آن هم هنوز ظاهر می‌باشد.

قدمت آثار و بقایای این قلعه به دوره ساسانی می‌رسد. استحکامات و تأسیسات داخلی آن چنان محکم و استوار بوده است که در قدیم آن را طلسم کیانی می‌نامیده‌اند. برفراز این کوه چاهی از دل سنگ تراشیده شده که به دولا ب مشهور است.

و در باره آن داستان‌ها و افسانه‌های بسیاری گفته می‌شود که قدیم‌ترین این روایات در تحفة الغرائب، از نوشته‌های عصر صفویه آمده‌است:

«از قلّه کوه تا به قعر آن سنگ تراشیده‌اند. گویند در آن چاه گنجی عظیم و ماری موگّل است و کسان به طلب آن گنج بسیار رفته‌اند و کشته شده‌اند. گویند در زمان شاه عباس ثانی حاکم لار، سیّدی را در آن چاه فرستاد، بعد از مدتی مدید او را بیرون آوردند. نقل کرده که چون داخل چاه شد م چندین هزار شمشیر دیدم که در اندرون چاه از چپ و راست بر یکدیگر می‌خورد.

چون من دعا و قرآن همراه داشتم شنیدم که شخصی می‌گفت کار به وی مدارید که کلام الله با وی است. از آن جا گذشتم و قدری راه که به ته چاه رفتم باز چندین هزار تیر می‌انداختند، به وسیله قرآن و دعا از آن جا گذشتم و به ته چاه رسیدم. بعد از زمانی تختی دیدم و مردی در بالای آن نشسته نورانی و ریش سفید، سلام دادم. جواب داد و گفت: به «عوض بیگ» بگو که از ما چه می‌خواهی، آقای تو عباس از این مال بهره ندارد، الاّ دسته خنجری و یک اشرفی. خنجر را داد که به «عباس» بده، اشرفی را داد که به «عوض بیگ» بده. قدری خاک به من داد و گفت: ببین. چون نظر کردم چهار خیابان عظیم دیدم در این چاه. دو خیابان تا چشم کار می‌کرد ظروف و اوانی طلا و نقره بود و زر و جواهر بسیار خروار خروار بر هم ریخته و در خیابان دیگر سپاهی مکمل ایستاده بودند. گفت: این مال و سپاه از قائم آل محمد است. برو بگو که تا سرچاه را ببوشند و به حال خود باشد که ضرر به او می‌رسد.»

در کتاب «عالم آرای عباسی» نیز از این قلعه نام برده شده‌است، و امروزه هم خرابه آن مشرف به شهر لار بر فراز تپه‌ای پا برجا مانده‌است.

البته در شهر شیراز نیز قلعه دیگری با همین نام وجود داشته‌است. قلعه اژدها پیکر^۱ بر روی یک سطح مرتفع در غرب شهر شیراز قرار گرفته‌است و طول و عرض آن به ترتیب ۷۰۰ متر و ۱۷۰ متر است. قلعه از سه بخش دیوار سنگی، حاطی، قلعه بالایی و میانی تشکیل شده‌است و قدمت آن با توجه به یافته‌های موجود به دوره پیش از اسلام می‌رسد. این قلعه تا یک قرن پیش مسکونی بوده‌است.

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «قلعه اژدها پیکر در شهر لار در استان فارس»، پارسیان دژ، ۱۳۹۱.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<http://parsiandej.ir/articles/1073/pdf/قلعه-اژدها-پیکر.pdf>

